

רבניות למען מיגור הזנות: "לאף מגזר אין חסיונות"

סיור יוצא דופן הפגיש בין רבניות ונשות ציבור בכירות במגזר לנערות ליווי וזונות. בחצר האחורית של תל-אביב הן הזילו דמעה, טולטלו מהעדויות הקשות והבינו שהגיע הזמן שגם הציבור הדתי-לאומי יילחם עבור אלו שנלקחה מהן זכות הבחירה. "צריך לשנות את השפה"

אודליה גולדמן NRG | 8/4/2016 12:01

רחוב אפור ומוזנח בתל-אביב, שברי זכוכית על הרצפה, קירות מתקלפים ועזובה כללית. בדיוק היכן שלא הייתם רוצים למצוא את עצמכם לבד בלילה. ובתוך אלה, מתחילות להתקבץ להן נשים דתיות לתוך אחד הבניינים. הרבנית אסתר לבנון מאלון-מורה, ד"ר חנה קטן, הרבנית חנה הנקין ורבניות בית הלל - העילית של הציבור הדתי-לאומי - נכנסות יחד לביקור בדירת חירום של "סלעית", תוכנית לסיוע לנשים במעגל הזנות.

בתוך הדירה, במקום שבו מתרחש המפגש יוצא הדופן הזה, נשות המגזר מתכנסות מעט בחשש. עבור כולן מדובר בעולם זר וקשה לעיכול, אבל בכל זאת הן הגיעו. אני מתעסקת בייעוץ", אומרת הרבנית לבנון, "ואם התופעה מתרחבת, אי אפשר לעצום עיניים". הרבנית הנקין מחזקת את דבריה, ואומרת: "כולם יודעים שהתופעה קיימת, אבל היא תופעה שקופה ואנחנו לא מתייחסים אליה. כולנו נמצאות כאן כי אנחנו מרגישות שכנשים דתיות, זו חובתנו להתגייס ולעזור."

"כנשים דתיות, זו חובתנו להתגייס ולעזור". הרבניות בדירת השיקום צילום: עזרא גבאי

לד"ר חנה השקס מארגון רבני בית-הלל, ששלח לכאן משלחת מכובדת, הסיור מתחבר גם לפעילות הציבורית של הארגון, שפניו בימים אלה לעשייה חברתית. חשוב מאוד להגיע, לראות במי מדובר, להכיר את התופעה מהשטח ולא מהכותרות בעיתונים. רק כך נוכל לחולל שינוי."

בזמן שהרבניות מתכנסות בסלון הדירה, בחדרים ישנות נשים ששוהות בדירת החירום, ובחורות שלא להראות את עצמן לאורחות-לרגע. על הקירות תלויות מודעות אבל קטנות, לזכרון של נשים ששהו בדירה ואיבדו את חייהן. בהמשך תסביר מנהלת התוכנית נעמה ריבלין, שחוץ מהפגיעה הנפשית הקשה, לחיים כאלה יש מחיר פיזי יקר. לצד מודעות האבל מופיעים גם פתקים מעוטרים בפרחים ורודים עם שמות הבנות שיצאו מהדירה והשתקמו, תקווה וכאב שזורים להם יחד בקיר אחד.

"תפילת השלווה", הטקסט המוכר מתוכניות גמילה, תלויה כאן בעיצובים שונים על כל קיר פנוי, בכל

כיוון. לא מחזה מפתיע כשרוב הנשים בדירת החירום מכורות לסמים קשים או אלכוהול, שנועדו לאלחש את החושים שלהן ולעזור להן להדחיק את מה שהן עוברות בכל יום. כמה ספרי תהלים מונחים על שולחן קטן בצד, שיהיה.

מאחורי היוזמה עומדת חברת הכנסת שולי מועלם-רפאלי, שאחראית למפגש העולמות המפתיע עם האזורים בחברה הישראלית שהעולם הדתי מתחמק מלעסוק בהם בדרך כלל, כשהתחלתי לפעול בתת-הוועדה למניעת סחר בנשים וזנות, מסבירה מועלם, "הבנתי עד כמה התופעה חמורה וקשה מכפי שבכלל ידעתי. אבל מה שהפריע לי היה שהרגשתי שכל מי שמתעסק בנושאים כאלה, הוא תמיד מהאזור השמאלי של המפה הפוליטית. לכן יש חשיבות עצומה, מרגשת ודרמטית, לנוכחות של כל אחת ואחת כאן. יש כאן אמירה של התגייסות של נשות המגזר לנושא החשוב הזה.

אני מאמינה שאנחנו כנשים דתיות עם עולם תוכן מיוחד משלנו, צריכות להוביל שינויים בנושאים כאלה. לא כי התופעה נמצאת בציבור הדתי בהיקפים משמעותיים, אלא כי הגיע הזמן שגם אנחנו ננפץ את הבועה היחסית שאנחנו חיות בה וניקח אחריות על החצר האחורית של המדינה. אני רוצה שכל אחת מהנשים שבאו לסיור תחזור הביתה ותדבר על הנושא, תפיץ אותו ותעלה אותו למודעות."

"זנות היא לא עבודה, היא מצב מצוקה"

ריבלין, מנהלת תוכנית "סלעית", שנמצאת בחסות עיריית תל-אביב ומשרד הרווחה, חושבת שהציבור הדתי לא לבד. "גם בציבור החילוני לא יודעים הרבה על נשים במעגל הזנות. אין הרבה מחקרים בנושא, ורק בשנים האחרונות מתחילים להבין את התופעה, בזכות התוכנית. מה שאנחנו יודעים בוודאות זה שנשים לא מגיעות לזנות בבת אחת."

איך התהליך מתחיל ?

"השלב הראשון הוא בדרך כלל פגיעה מינית בגיל מאוד צעיר", היא מסבירה. "למעלה מ-95 אחוזים מהנשים בתוכנית אצלנו נפגעו מינית בילדות. הפגיעות לא מטופלות והרבה פעמים גם ממשיכות ומגיל 12 עד 17 הנערה מתגלגלת, בדרך כלל בצורה לא ממוסדת, להתנהגות בעייתית אבל מוסתרת שקשה לזהות.

"כשנערה נמצאת בשלב הזה, היא מחפשת אהבה ותשומת לב דרך הגוף שלה בחברת השווים שלה. היא מרגישה שהיא בשליטה על הגוף שלה, אבל בעצם היא לא מצליחה להתנהל בעולם בצורה בריאה. היא מאבדת אמון במשפחה, במערכת ובאנשים סביבה, והיא מגיעה לעולם בגיל מבוגר עם תפיסת זהות שמושתתת על הניצול המיני שלה."

"החוק הוא אמירה שזנות היא תופעה לא מוסרית" צילום: שאטרסטוק

מהיכן מגיעות הנשים ?

"נשים מגיעות לכאן מכל הסוגים ומכל המגזרים. יש גם נשים מבתיים דתיים לאומיים וגם חרדיים. לאף מגזר אין תעודת ביטוח מפגיעות מיניות. יש כאן גם סטודנטיות שנראות נורמטיביות לחלוטין. הגיעה לכאן אפילו מישהי שלמדה תואר טיפולי ורק רצתה להחזיר חובות, ובסוף מצאה את עצמה אחרי חמש שנים עדיין ברחובות. רק אחרי שהיא עברה כאן שיקום וטיפלה בפגיעות המיניות הקשות שעברה, היא הצליחה לצאת מזה."

כל מי שעברה התעללות מינית נמצאת בסיכון?
"משפחה תומכת וטיפול משנים לגמרי את התמונה. הטראומה תישאר, אבל לא בצורה הזו. לכן חשוב כל כך למצוא את הילדות האלה ולטפל בהן במהירות וביעילות ולמנוע התעללויות כאלה."

איך הן מגיעות לרחוב?
"הרחוב הוא השלב הסופי. כדי להידרדר לזנות הממוסדת חסרה להן רק דחיפה קטנה. יש מודעות, פרסומת בכל מקום, שלמרות האיסור החוקי מנסות למשוך צעירות בכל מיני מילים מעורפלות לבוא ולעבוד בזנות, והפיתוי נמצא בכל מקום."

"מצב כלכלי קשה הוא בדרך כלל הגורם העיקרי, אבל גם קשיי קליטה או משפחות מפורקות יכולים להיות הדחיפה האחרונה להיכנס למלכודת הדבש הזו. ברגע שאישה נכנסת לעולם הזה, היא חושבת שהיא יודעת למה היא נכנסת ושתוכל לעזוב אם תרצה אבל אז היא מתחילה לצרוך סמים ואלכוהול כדי לשרוד את היום ומתמכרת אליהם, ובעצם נכנסת למעגל קסם שהיא לא מצליחה לצאת ממנו."

מה את יכולה לומר לאלה שטוענים שמדובר בעבודה בסך הכול?
"זנות היא לא עבודה, היא מצב מצוקה. כל אישה שנמצאת במצב כזה היא אישה פגועה שלא מצליחה להתרומם ולעזוב כי כבר אין לה כוחות. בכל יום הן ממיתות עוד ועוד את עצמן. הנשים לא באמת מרוויחות כסף. הרבה מהן מגיעות לרחוב בגלל חובות, אבל יוצאות משם עם חובות גדולים הרבה יותר. הכסף שלהן הולך כולו לתשלום על הסמים, האלכוהול או הקניות שבאות לכסות על הפצע הפעור שבתוכן". ריבלין שומעת הרבה טענות בנוגע ל"פרנסה" בתחום, והיא תמיד שמחה להפריך אותן. "כל הצד הזוהר שאנשים מכירים מהסרטים נשאר שם."

המציאות היא עגומה אלימה וקודרת, ואין בה בחירה", היא מדגישה. "למי שלא מבין, זה נראה אולי שהן פועלות מבחירה. אבל האמת היא שנסיונות החיים הביאו אותן למצב שבו כל מה שהן יודעות לעשות זה לפגוע בעצמן."

די לכרטיסי הזנות. מכתב מחאה שנשלח לראש העיר צילום: יוגב אטיאס, עריכה: ערן אבירם

זה בדיוק מה שפוגשים בסלעית, נשים במצב קשה מאוד. ריבלין מספרת לנשות המגזר על העבודה ברחובות, בחיפוש אחר נשים הזקוקות לעזרה. העובדות והמתנדבות בתוכנית מסתובבות באזורים בעייתיים ומזמינות נשים לבוא לדירת החירום, שעונה על צורך קיומי אצל רוב הנשים שעוסקות בזנות. אין להן איפה לישון בלילה, איפה להתקלח או מה לאכול, והן ישנות על קרטונים ברחוב. דירת החירום הזאת מתפקדת בשבילן כאזור מוגן של מנוחה, בשיטת המיטה החמה, וכל אישה באזור מזמנת להיכנס ולהתארח.

האירוח בדירה לא דורש מהן לשנות את אורח החיים שלהן, ורוב הנשים כאן לא מסוגלות אפילו לשמוע על גמילה או שיקום. העולם היה אכזרי אליהן מכדי שיוכלו לסמוך עליו בקלות כזאת. התחושה לגבי השכונה הקשה מקבלת אישור לחשדות - הדירה נמצאת בדיוק באזור המרכזי של הפעילות שלהן. המפגש עם צוות דואג וטיפולי בדירה אמור להראות להן שיש פתח לשינוי בחיים שלהן, ושיש אנשים שדואגים להם, ואולי בסופו של תהליך ארוך הן יוכלו להשתקם ולעבור לדירת השיקום.

הסיוע ממשיך, ועכשיו כולן יוצאות אל הרחוב בדרכן אל השלב הבא - דירת השיקום, שנמצאת באזור קצת אחר של תל-אביב. השמש שקעה בינתיים, ואי אפשר להביט אל הרחובות החשוכים שמסביב לדירת החירום באותו האופן. התחושה של מדינת שוליים שמתקיימת באין מפריע בתוך המדינה הולכת וגוברת.

ברגעים שבהם הרבניות עומדות ברחוב החשוך הן משוחחות זו עם זו, משתפות בתחושות שעולות בהן תוך כדי הסיוע. אחווה מרגשת ונדירה מתרחשת בשקט מול העיניים. אם בהקשרים אחרים הן היו יכולות לעמוד משני צדי המתרס בוויכוחים אידיאולוגיים סוערים, כאן, מול המציאות הקשה, המכנה המשותף הנשי הולך ומתחזק.

הבעיה היא שאין מספיק היכרות בין המסיירות. מתברר שהן כולן נשים חזקות ופעילות, אבל רובן בעצם לא יודעות מי זו מי. כמה מהן הולכות לח"כ שולי מועלם ומבקשות ממנה לערוך סבב היכרות קצר. היא מסכימה מיד, ולפני שנעמה ריבלין מנהלת התוכנית ממשיכה בהסברים כל אחת מספרת על עצמה, והן לומדות להכיר.

במהלך הסבב מתברר שנשים מקצוות אידיאולוגיים שונים יושבות אחת ליד השנייה, רבנית מהשומרון ליד מקימת בית מדרש פתוח מהמרכז, והן אפילו לא ידעו. אבל לאף אחת לא נראה שאכפת, להפך. פתאום מתגלה עד כמה הפגישה הזו היא בעצם מרגשת הרבה יותר, לא רק מפגש בין שני עולמות - העולם הדתי ועולם השוליים - אלא גם אחדות פשוטה ונדירה של קצוות במגזר הדתי.

"צריך לשנות את השפה. זונה זו לא קללה". ד"ר חנה פרידמן צילום: אריק סולטן

"מרגש מאוד. נשים תמיד מוצאות אפיקים לאחדות", משתפת אותנו ד"ר חנה קטן, "ויש כאן היום עוצמות נשיות של נתינה ושל תמיכה". "משמח לראות כאן ספקטרום רחב של נשים", אומרת ד"ר חנה פרידמן, "מנשות בניין שלם ועד נשות קולך, זאת תחושה טובה לדעת שאפשר להתאחד סביב נושאים חשובים. יש מעט מאוד ממשק בין צדדים שונים בציבור הדתי, ויש ערך כלשעצמו בגילוי שאפשר לעבוד ביחד, כמו האיחוד המתגלה בצד הגברי סביב פורום תקנה". חנה השקס מוסיפה "אני מקווה שהפירוש של הגיוון בזהות המשתתפות הוא שהציבור הדתי כולו יתגייס למאמץ לשיקום נשים בזנות."

בסבב כולן שמחות להכיר ולשתף בתחושות והמחשבות, שאצל כולן מגיעות גם לתחושות פיזיות של

מחנק בגרון או אגרוף בבטן. גם אלה שהכירו כבר קודם את התופעה, לא ידעו עד כמה היא רחבת היקף.

פצע שלעולם לא יגליד

ריבלין מתחילה להסביר יותר לעומק על המקום, והנשים שואלות אותה על החיים של הנשים בפרויקט, מתעניינות בפרטים, דואגות בדבר אחוזי השיקום ושאלות כמה בנות מצליחות למצוא זוגיות אחר כך. בדירת השיקום, ריבלין משתפת בנתונים מעודדים יותר. מילים כמו שיקום, הצלחה, עבודה ולימודים מתחילות להישמע. אחוזי ההצלחה עומדים על ארבעים אחוזים, מספר שנחשב להצלחה גדולה בתחום כזה. אבל התהליך הוא קשה מאוד.

"נשים רבות מתחילות בתהליך ומתייאשות", מספרת להן ריבלין, "והן חוזרות עליו כמה פעמים כדי להצליח לצאת ממעגל האימה. התהליך יכול לקחת במקרים מסוימים אפילו כמה שנים. בנוסף לשיקום, הנשים בדירה סובלות גם מדיכאונות, הפרעות אכילה, התמכרויות ועוד הפרעות אחרות. בסופו של דבר הן בעצם סובלות מפצע שלעולם לא יגליד. אנחנו לא יכולות לרפא את הפצע, רק ללמד אותן לחיות איתו בלי להמשיך ולפגוע בעצמן".

א', שעברה שיקום בסלעית והיום היא מנטורית במרכז, מגיעה לספר את סיפורה האישי.

"כיף לראות קהל של נשים. זה לא מובן מאליו", היא פותחת, "ואני אשתדל להיות עדינה איתכן", היא מוסיפה בחיוך מול הקהל הדתי, ומתחילה לספר על הילדות הקשה. "גדלתי בבית עם אבא עבריין, שהייתה בו המון אלימות. אמא שלי נפטרה כשהייתי בת חמש ומאז עברו המון נשים בבית, כל הזמן, וגם גברים שמסתובבים, ללא שום הגנה. בגיל 12 עברתי אונס בפעם הראשונה, על ידי חבר של אבי. כשחזרתי הביתה בבגדים קרועים, מלאה בדם, סבתא שלי פתחה את הדלת והמילה הראשונה שאמרה לי הייתה 'שרמוטה'."

"נוגע במקומות מאוד עוצמתיים אצל כולנו". הרבנית חנה הנקין צילום: הדס פרוש פלאש 90

הקהל הנשי של א' מגיב חלקו בתדהמה מול הסיטואציה המזעזעת שמתוארת וחלקו בבלבול. מתברר שכמה מהרבניות בקהל לא ידעו מה משמעות המילה. מועלם מסבירה, וא' ממשיכה לספר עוד על החיפוש הנואש אחרי החום והאהבה, דרך גברים סביבה, וההידרדרות שלה כבר בגיל 15 אל הזנות. היא מספרת על העלייה לארץ, על הזנות הקשה שבה הייתה שרויה, על הסרסור שלה, הלקוחות הנוראיים, על אובדן תחושת הערך העצמי, הסמים וניסיונות הגמילה העצמאיים שלה שלא הצליחו.

הלקוח צריך לשלם מחיר

נשות המגזר מאזינות בקשב, מהנהנות במקומות הנכונים, לא מעטות מהן מנגבות דמעה מול הסיפור הקשה והמרגש, וניגשות אליה לספר עד כמה נגעה ללבן, ועד כמה היא גיבורה בעיניהן.

אחרי יום שלם של היכרות עם התופעה, ועם הסיפור של א' באופן אישי, כולן מרגישות שאי אפשר שלא להתמלא בחמלה כלפי הנשים וגם בתחושת שליחות. השיחה עוברת באופן טבעי לדיון בפרטי החוק שח"כ שולי מועלם מנסה להעביר בימים אלה ביחד עם ח"כ זהבה גלאון.

"כרגע, מבחינה חוקית המשטרה יכולה לעצור רק את הסרסורים", מסבירה מועלם. "והמשטרה מתקשה מאוד לתפוס אותם. החוק של הפללת לקוחות זנות בא לטפל במשולש הבעייתי של אישה-סרסור-לקוח, ולהכניס את הלקוח למשוואה. לקוח שייתפס בשעת מעשה ייאלץ להתמודד עם רישום פלילי ועם קנס גבוה. מהבחינה המעשית, זה אמור להרתיע את הלקוחות ולהקטין מאוד את היקף התופעה, שהיא במהותה כלכלית ומגלגלת יותר ממיליארד שקל בשנה. פגיעה בכמות הלקוחות תהיה מהותית ותשפיע על המצב בשטח, ותוכל להקטין את התופעה. מבחינה לאומית, החוק הוא גם אמירה שזנות היא מעשה לא מוסרי, ויש לה השלכות."

אבל אולי הנשים רק יפסידו מהחוק, כשלא תהיה להן עבודה?
"להפך. כשרואים את המצב הקשה של הנשים, מבינים שאין להן עוד לאן להידרדר, אלא רק לעלות. כשלא יהיו להן לקוחות, יש סיכוי גדול יותר לשיקום. בשוודיה, היכן שהעבירו את החוק הוא הצליח מאוד. ויתרה מזאת, בפעם הראשונה, בחוק יש גם התייחסות לנשים. עד היום, המשטרה התייחסה לנשים בזנות כחלק ממעגל הפשע. לפעמים היו עוצרים אותן, לפעמים לא, אבל לא היו מתייחסים אליהן כקורבן. בחוק שאנחנו מנסות להעביר יש סעיף של שיקום של נשים ברצף הזנות. מדובר בתקציבים משמעותיים לשיקום טיפולי ותעסוקתי וגם דאגה לדיור."

"נשים תמיד מוצאות אפיקים לאחדות". ד"ר חנה קטן צילום: קובי קנטור

"יש נשים במעגל הזנות שאם תשאלו אותן על החוק הן יכעסו", אומרת א', "גם אני, אם היית אומרת לי על החוק לפני חמש שנים כשעוד הייתי ברחוב, הייתי כועסת. זה כאילו היו מאיימים לקחת לי את הכסף היחיד שהיה לי ועוד במצב הגרוע שהייתי בו, מכורה ואבודה. אבל מצד שני, כל עוד המצב נמשך, אין איך לצאת מזה. אני עוקבת כל הזמן בטלוויזיה, ומחכה שהחוק כבר יעבור."

"אני אחיה עד סוף החיים שלי עם הטראומה הזאת, וכל אחד ואחד מהלקוחות שלי השאיר צלקת בנשמה. הם צריכים גם לקחת אחריות על המעשים שלהם. כשאני עוברת היום לפעמים באזור שבו עומדות הבנות, אני רואה אותן וכואב לי מאוד שאף אחד לא פועל למען. החוק הזה יציל אותן."

"מי שמניע את התעשייה הם הלקוחות", מחזקת את דבריה נעמה ריבלין, מנהלת התוכנית. "אם לא יהיה ביקוש, גם הזנות תיהפך לתופעה קטנה הרבה יותר. כיום, המשטרה עוצרת את הבנות ואת הסרסורים אבל לא את הלקוח, והלקוח הוא היחיד שלא משלם מחיר, כי גם אם המשטרה תופסת אותו, היא משחררת אותו מיד בלי לקחת אפילו פרטים. ברגע שזה לא אסור בחוק, יש שדר לגברים שזה נחשב לנורמטיבי, בעוד שהנשים מצולקות לכל החיים. חוק שיטיל את האחריות על הגברים, יעביר גם מסר לנשים שמגיע להן יחס טוב יותר בחיים."

"בשלב מסוים הייתי דיירת רחוב, ואז במשך ארבע שנים הגעתי לדירת החירום כדי לישון קצת, לאכול משהו. זאת הייתה עזרה מאוד גדולה כי לא היה לי בית, לא היה לי אוכל. כל הכסף שלי הלך על סמים, שהייתי חייבת לקחת כדי להתנתק מהמצב שלי. אמנם לא באמת מצליחים להתנתק, אבל לפחות קצת. לפחות היה לי איפה לישון בלילה, ולא בגשם ברחוב. לפחות לא גוועתי ברעב."

היא מספרת על שיקום ארוך של שנתיים בהוסטל ועל ההצלחה שלה למצוא עבודה קבועה, להשתקם ולהאמין בעצמה. "אני חושבת שאני נס. עם סיפור החיים שלי ומה שעברתי, רק אלוהים שמר עליי. עם כל האלימות והטירוף, נס שאני בכלל בחיים. וכאן, הצלחתי לקבל את מה שהיה חסר לי - חום, אהבה, אכפתיות ותקווה שאפשר לצאת מזה. נשים שאומרות שזה מבחירה, משתמשות במנגנון הגנה של הכחשה. האמת היא שאין לנשים ברחוב תקווה. עד שלא שמעתי על סלעית לא חשבתי שיש לי תקווה. היום אני מנסה להעביר את המסר הלאה לנשים אחרות, שזה אפשרי, וכמו שאני הצלחתי גם הן יכולות."

למה באמת החוק לא עבר עדיין?

"יש הרבה מאוד התנגדויות לחוק", אומרת מועלם. "אנשים במשרד המשפטים, למשל, אמרו לי שהשעה לא כשרה עדיין. וזה כשרת המשפטים איילת שקד, נשיאת בית המשפט העליון מרים נאור, והמנכ"לית אמי פלמור, הן נשים, ושבעים אחוז מהעובדים במשרד המשפטים הן עובדות. למרות שהייתי בטוחה שיהיה קל להעביר את החוק, הנהגת משרד המשפטים ממש מרפה את ידינו. במקומות אחרים ההתנגדות היא כלכלית. התעשייה הזו מגלגלת הרבה מאוד כסף, והאינטרסים הכלכליים הם עצומים. יש הרבה אנשים שרוצים שהתופעה תימשך."

"יש הרבה אנשים שרוצים שהתופעה תימשך" ח"כ שולי מועלם צילום: מירי צחי

מועלם מספרת על סיור בהפתעה שלה ושל חבר הכנסת לשעבר דוד צור באילת. הסיור היה אמור להיות סיור סודי שרק ראש העיר, מפקד משטרת אילת ואנשי הלשכה שלהם יידעו עליו, אבל מתברר שהוא לא היה סודי במיוחד. "פתאום כל המכונים שהגענו אליהם היו בסדר ונראו לגמרי תקינים. מכון אחד אפילו נסגר בהפתעה באותו היום, במיוחד לכבודנו. יש אינטרסים כלכליים עצומים להשאיר את הדירות, מכוני הליווי, מכוני העיסוי, מועדוני החשפנות וכל שאר המקומות האלה. כשמבינים כמה ניצול של נשים יש בתעשייה הזו, מבינים כמה אנשים מרוויחים הרבה מאוד כסף, וכמה קשיים הם מערימים."

אין זונות, יש נשים בזנות

כדי להתגבר על הקשיים האלה, מועלם פונה לנשות הציבור שהגיעו. "חוק הפללת לקוחות יעבור רק אם יהיה לחץ ציבורי", היא אומרת להן, "צריך להתחיל לדבר על התופעה, בלי להתבייש. כולנו חיות בבועה, גם אם חלקית, והתופעה הזאת אמנם לא פולשת לתוך האזורים שלנו, אבל יש לנו אחריות

על הציבור שלנו, וגם על הציבור הישראלי כולו. לכן חייבים להציף את התופעה". אין אישה בקהל שלא ממלמלת בהסכמה בתגובה.

"אני לא מצפה מכן למשהו מעשי עכשיו", אומרת שולי לנשים. "אבל אני יכולה לראות שאתן עכשיו מגויסות, וזה מספיק. אני קיבלתי מכן כוח. אני מרגישה עכשיו שכל הציבור הדתי מאחוריי. לכו הביתה. תספרו, תחשבו, תנו לדברים לשקוע. ומכאן כבר נמשיך."

"כל מה שקרה במשך הזמן שהיינו כאן, נוגע במקומות מאוד עוצמתיים אצל כולנו", אומרת הרבנית הנקין, "גייסתן אותי". הנשים מסביבה מחזקות את דבריה, כל אחת מהן מרגישה שעברה חוויה חזקה במיוחד. ד"ר חנה קטן מדברת על חיזוק המודעות לפגיעות מיניות. "כמעט כל הנשים הגיעו לזנות ממקום של פגיעה מינית מתמשכת במשפחה. אם כך, קריטי להבעיר את הנגע בציבור שלנו", היא אומרת, "ולדבר על הנושאים האלה כל הזמן".

גם ד"ר פרידמן מצטרפת: "כשרואים את הסטטיסטיקה של אחוז הבנות שעברו ניצול מיני בילדות אצל נשים בזנות, מבינים שיש לכך השלכות גם אצלנו, בלחימה נגד השתקה של סיפורים על פגיעה מינית. צריך גם לשנות את השפה במערכת החינוך, להפסיק להשתמש במילה זונה כקללה. במקום להתייחס אל הנשים האלה בשיפוטיות יש להעלות את המודעות למסכנות שלהן ולחוסר הבחירה שהן חיות בה."

"אני למדתי שאין זונות, יש נשים בזנות", אומרת חנה השקס, בסיום הערב. "אלו נשים במצב קשה, שזקוקות לסיוע שלנו, וזה מסר מאוד משמעותי. אני מאוד מקווה שנצליח לייצר תמיכה בחוק ולעשות שינוי חברתי."

"לא ידעתי כמותית כמה שהתופעה עצומה", מסכמת הרבנית לבנון לפני שהנשים מתפזרות כל אחת לביתה, כל אחת בקצה אחר של הארץ. "למדתי ועכשיו אני אספר לעוד כמה נשים, והן יספרו. מעגלים, מעגלים. מודעות מביאה להשפעה."